

[Schovelin.]

baner. Det er efterhaanden blevet fuldkommen latterligt, naar man f. Eks. i Jylland — det gaar bedre her paa Sjælland, Hovedstaden bliver i saa Henseende bedre betjent, men jo længere man kommer væk fra Hovedstaden, des værre er det — naar man paa Jernbaneplanen ser, at der for en jydsk Station staar, at Toget kommer 19,34 og gaar 19,37, for der kunde saamænd lige saa godt staa til Underretning for det ærede Publikum, at det gaar saadan hen imod Kl. 20, saa vilde det være i Overensstemmelse med det virkelige Forhold. Der maa være en Svagheit i saa Henseende, som man kan rette. Man maa lade udenlandske Jernbaneeksperter se paa dette. Der maa være en eller anden organisk Fejl i Systemet, det maa bero paa selve Systemet. Det vilde være af største finansiell Betydning — og derfor drager jeg det frem netop her —, hvis man en Gang skulde kunne naa til, at Statsbanerne viste sig virkelig at være et Statsaktiv, at de gav *Overskud*.

Jeg ved meget godt, hvad man kan sige om Konkurrencen fra Bilerne o. s. v., o. s. v. Men just dette skulde have strammet Institutionen op. Det, at der er Konkurrence, bør paa ingen Maade gøre, at man giver op og siger: Det er jo haabløst, for ved Siden af os kører disse Biler. Man skulde søge at udnytte det Fortrin, Jernbanerne altid vil have i Modsætning til Bilerne derigennem, at de paa een Gang kan befordre store Mængder af Gods i det samme Tog og store Mængder af Passagerer.

Jeg ønsker dernæst at gøre nogle Bemærkninger med Hensyn til de Bevillinger, der findes til Akademiet for de skønne Kunster. Ja, Akademiet for de skønne Kunster hedder det jo fra gammel Tid. Nu er det saaledes, at der i hele det danske Folk hersker stor Tvivl om, hvorvidt man virkelig kan sige om adskillig moderne Kunst, at den er skøn, og man ser med nogen Forbavselse paa, om det virkelig skulde være muligt, at Akademiet ikke kan opdrage en Kunstnerslægt, som er i Stand til at frembringe skøn Kunst. Det er jo saa ejendommeligt med hele den moderne Kunst. Et æret Medlem af det andet høje Ting, Hr. Vanggaard, drog Sagen frem ved Finanslovsforslagets første Behandling, og det forekommer mig, at der vel havde været Anledning for Finansudvalget til paa denne Foranledning at tage disse forskellige Bevillinger op til nærmere Prøvelse, men det kan jo ske næste Aar. Jeg har set, at man er blevet forarget over hans Kritik af moderne Kunst. Jeg for mit Vedkom-

mende maa bestemt fralægge mig, at jeg skulde mene, at man her i Rigsdagen er kompetent til at dømme de forskellige Kunstretninger imellem, men man tør ikke nægte, at det er en almindelig udbredt Opfattelse i det danske Folk, at meget af den moderne Kunst er hartad uforstaaelig. Det gaar, som man i sin Tid fortalte om Krøyer, da han fik et Billede forærende af Gauguin. Krøyer maalede jo selv paa god gammeldags Façon, men var højst imponeret af de moderne Kunstteorier. Han havde faaet et meget outreret Billede forærende af Gauguin, og saa hængte han det op med stor Ærbødighed paa sin Væg; men da Gauguin efter nogen Tids Forløb kom igen, spurgte han: Hvorfor har du hængt det paa Hovedet? Det havde Krøyer ikke lagt Mærke til, og man skulde dog tro, at han havde visse Forudsætninger for at se, hvad et Billede forestillede. Jeg skal ogsaa minde om en bekendt Historie om Mark Twain. Denne havde faaet et moderne Billede foræret af en Maler, og han kunde ikke forstaa, hvad det skulde forestille. Da vedkommende Kunstner laa paa sit Dødsleje, kunde han ikke dø, før han havde kaldt Mark Twain til sig og fortalt ham, hvad Billedet forestillede. Mark Twain havde altid troet, det var Farao med hans Hær, der druknede i det røde Hav, nu fik han at vide, at det var Napoleon, der be- tragtede Moskvass Brand. Saaledes gaar det os alle sammen; naar vi staar overfor dette eller hint moderne Billede, tør vi, der ikke har Kunstforstand, ikke benægte, at vi maaske staar overfor et Billede, der om 200 Aar vil blive erklæret for lige saa udmærket som en Rembrandt. Jeg tvivler nu om det, for Rembrandter vokser som bekendt ikke paa Træerne.

Men lad det nu være. Det, som er Pointen i det, er, at de Mennesker maa have Lov til at male ganske, som de vil, og kan de faa det solgt, er det udmærket. Men Statens, Folkets Penge bør ikke gennem Bevillinger til Akademiet o. s. v. gaa til denne ensidige Anvendelse til en vis bestemt herskende Moderation, hvis Billeder alle er af en saadan Beskaaffenhed, at almindelige Mennesker siger, at de kan ikke se, hvad det forestiller. Nu ser jeg nok, at en af de unge Kunstnere, der har udført dekorative Arbejder i den saakaldte, med Urette benævnte Størekasse, er blevet meget vred over, at nogle Rigsdagsmænd har kritiseret — eller ikke kritiseret, det har de vist ikke vovet, men de kunde ikke se! hvad det forestillede, de kunde ikke faa noget Skønhedsindtryk —, og han har i den Anledning kaldt dem for Hov-